

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060105

DOM
2020-06-11
Stockholm

Mål nr
M 12634-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-11-04 i mål nr M 5048-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

Frontab AB, 556624-9701

Ombud: Biträdande juristen H M

Motpart

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

SAKEN

Föreläggande med vite om plan för återställande inom fastigheterna X och Y i Eskilstuna kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens avgörande endast på så sätt att tiden för när åtgärderna enligt Länsstyrelsens i Södermanlands län beslut den 26 juni 2019, dnr 515-849-2018, ska ha fullgjorts bestäms till den 31 augusti 2020.
-

Dok.Id 1604489

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Frontab AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska upphäva länsstyrelsens beslut. Bolaget har därtill begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner att det föreligger skäl att ge prövningstillstånd och företar målet till omedelbart avgörande.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning att länsstyrelsen har haft fog för att förelägga bolaget att inkomma med en plan för återställande i enlighet med det aktuella föreläggandet.

Åtgärderna skulle enligt föreläggandet vara utförda senast den 31 augusti 2019. Eftersom beslutet vinner laga kraft i och med Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska tiden för föreläggandets fullgörande ändras så att bolaget ska få skälig tid för att inkomma med de efterfrågade uppgifterna. Tiden för när åtgärderna enligt föreläggandet ska ha fullgjorts bestäms därför till senast den 31 augusti 2020.

Det finns inte lagliga förutsättningar att i denna typ av mål tillerkänna part ersättning för rättegångskostnader.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Gösta Ihrfelt (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd), tekniska rådet Dag Ygland samt tf. hovrättsassessorn Liisa Seim Sehr, referent och föredragande.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-11-04
meddelad i
Nacka

Mål nr M 5048-19

PARTER

Klagande

Frontab AB, 556624-9701

Ombud: Advokaten C C och jur. kand. H M

Motpart

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut den 26 juni 2019 i ärende nr 515-849-2018, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Föreläggande med vite om återställande inom fastigheterna X och Y i Eskilstuna kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Södermanlands län beslutade den 26 juni 2019 att förelägga Frontab AB (bolaget) att inkomma med en plan hur bolaget ska återställa marken inom fastigheterna X och Y i Eskilstuna kommun, där bolaget anlagt en grusväg. Beslutet förenades med villkor om att det i återställandeplanen bl.a. ska framgå hur mycket massor som lagts ut och vart de avlägsnade massorna kommer att transporteras. Den vägsträcka som omfattas av beslutet redovisas på en till beslutet bifogad karta. Planen skulle ha inkommit till länsstyrelsen senast den 31 augusti 2019. Föreläggandet förenades med vite om 50 000 kr.

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut. Som grund för sin talan har bolaget anfört att bolaget saknar rättslig och faktisk möjlighet att efterkomma föreläggandet. Till stöd för sin talan har bolaget anfört i huvudsak följande.

På den aktuella sträckan om cirka 170 m inom fastigheten X har bolaget, på uppdrag av ett kommunalt bolag, grävt ned ledningar för fiber, vatten och avlopp. Det råder oklarhet huruvida någon, och i sådana fall vilken, del av sträckan är belägen inom strandskyddat område. Vid utförande av uppdraget var bolaget tvunget att gräva upp en gammal traktorväg som ägaren till fastigheten X använde för att nå sin jordbruksmark. På grund av nedgrävda jordvärmekablar hade bolaget inte möjlighet att gräva tillräckligt djupt vid anläggandet av ledningarna, varför det tvingades tillföra massor ovan tidigare marknivå för att skydda ledningarna. Med tanke på närheten till vattendrag, jordsammansättningen och omkringliggande jordvärmeledningar saknades det möjlighet att gräva ned ledningarna djupare i marken. Arbetet har utförts på det minst ingripande sättet avseende miljön och markägarintressen. Åtgärderna har inte allvarligt skadat

områdets natur- och kulturvärden och har inte heller begränsat det rörliga friluftslivet.

Om massorna tas bort kommer ägaren till fastigheten X köra sönder rören med sina maskiner. Massorna som återstår kommer att tryckas ned i vattendrag. Fastighetsägarens möjlighet att nå jordbruksmarken kommer också att påverkas negativt om massorna tas bort. Vidare förser ledningarna fastigheterna Y, Z, A och B med fiber, vatten och avlopp. Om massorna tas bort kommer ledningarna att gå sönder, vilket kommer innebära att tillförseln till berörda fastigheter bryts. Vid bortforsling av massorna riskerar bolaget skadeståndsanspråk från fastighetsägarna.

Ägarna till fastigheterna Y och Z innehar även enligt servitutsavtal rätt att nyttja och underhålla sträckan samt nyttja utfart mot densamma inom fastigheten X. På fastigheten Y finns ett arrende. Arrendatorns enda in- och utfart till arrendet är via den aktuella sträckan.

Det stämmer inte att syftet med tillförseln av massorna har varit att anlägga en enskild väg för att leda fram till bostäder. Syftet har varit att återställa sträckan efter anläggande av ledningar för fiber, vatten och avlopp. Effekten av anläggandet av massorna har dock blivit att sträckan kommit att användas som en väg för vilken det sedermera bildats servitut.

Bolaget har åberopat vittnesintyg från vissa närboende samt utdrag från Lantmäteriet avseende avtalsservitut beträffande den aktuella sträckan.

DOMSKÄL

Bolaget har invänt att det saknar rättslig och faktisk möjlighet att efterkomma föreläggandet.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Av 2 § andra stycket lag (1985:206) om viten följer att vite inte får föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Adressaten får t.ex. inte antas sakna erforderlig faktisk rådighet över den egendom som avses med föreläggandet. Adressaten får inte heller antas sakna rättslig möjlighet att följa föreläggandet, t.ex. genom en tingsrätts beslut om försättande i konkurs (se Rune Lavin, Viteslagstiftningen, kommentaren till 2 §, Zeteo, 2018-03-22). Domstolen finner att bolaget har lagt ut massorna och att bolaget inte visat att det saknar rättslig och faktisk möjlighet att efterkomma föreläggandet. Föreläggandet är således ställt till rätt adressat.

I övrigt delar domstolens länsstyrelsens bedömning om att det funnits skäl att meddela det aktuella föreläggandet. Länsstyrelsen har, i syfte att i ett senare skede åstadkomma rättelse, förelagt bolaget att inkomma med en återställandeplan av vilken det bl.a. ska framgå hur mycket massor som lagts ut och vart de avlägsnade massorna kommer att transporteras. Föreläggandet är inte mer ingripande än vad som behövs. Domstolen bedömer även att föreläggandet är tillräckligt preciserat (jfr Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom den 6 februari 2018 i mål nr M 2997-17).

Sammanfattningsvis bedömer domstolen att länsstyrelsen har haft fog för att besluta om föreläggandet, att det är tillräckligt preciserat och att bolaget inte visat att det saknar faktisk och rättslig möjlighet att inkomma med de efterfrågade uppgifterna. Vad bolaget har fört fram i överklagandet föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 25 november 2019.

Åsa Marklund Andersson

Ulrika Haapaniemi

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Åsa Marklund Andersson, ordförande, och tekniska rådet Ulrika Haapaniemi. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Maria Gratte.